

Pedahohichni nauky, (213), 279-286. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-213-279-286> [in Ukrainian]

3. Lytvynova, S., Soroko, N., Batsenko, S., Bohachkov, Yu., Hrybiuk, O., Dementiievska, N., Korkishko, I., Slobodianyuk, O., Sokoliuk, O., Ukhan, P. (2023). Proiektuvannia osvithnoho seredovyshcha z vykorystanniam zasobiv dopovnenoi ta virtualnoi realnosti v zakladakh zahalnoi serednoi osvity: kolektyvna monohrafiia [Designing an educational environment using augmented and virtual reality tools in general secondary education institutions: a collective monograph] / ed. by S. Lytvynova. Kyiv: IDE NAES Ukraine, 219 c. [in Ukrainian]

4. Artyukhov, A., Volk, I., Dluhopolskyi, O., Mieszajkina, E., Myśliwiecka, A. (2023). Immersive University Model: A Tool to Increase Higher Education Competitiveness. *Sustainability*, 15 (10):7771. URL: <https://doi.org/10.3390/su15107771> [in English]

5. Buchner, J., Katja Buntins, K., Kerres, M. et al. (2021). The impact of augmented reality on cognitive load and performance: A systematic review. *Journal of Computer Assisted Learning*, 38 (2). URL: <https://doi.org/10.1111/jcal.12617> [in English]

6. Elford, D. et al. (2022). Exploring the Effect of Augmented Reality on Cognitive Load, Attitude, Spatial Ability, and Stereochemical Perception. *Journal of Science Education and Technology*, Vol. 31, 322–339. URL: <https://doi.org/10.1007/s10956-022-09957-0>. [in English]

7. Geng, X., & Yamada, M. (2020). An augmented reality learning system for Japanese compound verbs: study of learning performance and cognitive load. *Smart Learning Environments*, 7 (27). URL: <https://doi.org/10.1186/s40561-020-00137-4>. [in English]

8. Lindgren, R., Tscholl, M., Wang, S., Johnson, E. (2016). Enhancing learning and engagement through embodied interaction within a mixed reality simulation. *Comput. Educ.* 95, 174–187. URL: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2016.01.001> [in English]

9. Liubchak, V.O., Zuban, Y.O., Artyukhov, A.E. (2022). Immersive learning technology for ensuring quality education: Ukrainian university case. *CEUR Workshop Proc.*, 3085, 336–354. URL: <https://ceur-ws.org/Vol-3085/paper12.pdf>. [in English]

10. McGovern, E., Moreira, G., Luna-Nevarez, C. (2020). An application of virtual reality in education: Can this technology enhance the quality of students' learning experience? *J. Educ. Bus.*, 95 (3), 1–7. URL: <http://dx.doi.org/10.1080/08832323.2019.1703096> [in English]

11. Poupard, M., Larrue, F., Sauzéon, H., Tricot, A. (2024). A systematic review of immersive technologies for education: effects of cognitive load and curiosity state on learning performance. URL: <https://hal.science/hal-03906797v3> [in English]

12. Radianti, J., Majchrzak, T. A., Fromm, J., Wohlgenannt, I. (2020). A systematic review of immersive virtual reality applications for higher education: Design elements, lessons learned, and research agenda. *Comput. Educ.*, 147, Article 103778. URL: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2019.103778> [in English]

13. Tene, T., Marcatoma, T., Palacios, R. MdL, Mendoza, S., Vacacela, G. C., & Bellucci, S. (2024). Integrating immersive technologies with STEM education: a systematic review. *Front. Educ.*, 9, Article 1410163. URL: <https://doi.org/10.3389/educ.2024.1410163> [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

НОСЕНКО Юлія Григорівна – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу технологій відкритого навчального середовища Інституту цифровізації освіти НАПН України.

Наукові інтереси: цифровізація освіти, імерсивні технології в загальній середній освіті, змішане навчання.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

NOSENKO Yuliia Hryhorivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Researcher, Head of the Department of Open Learning Environment Technologies at the Institute for Digitalisation of Education of the NAES of Ukraine.

Scientific interests: digitization of education, immersive technologies in general secondary education, blended learning.

Стаття надійшла до редакції 11.10.2024 р.

УДК 373.5.016:811'243

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-216-242-246

ОСАДЧУК Ольга Петрівна –

викладач кафедри німецької мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-6206-204X>

e-mail: osadchuk.olga@kpnu.edu.ua

КАЛИНЮК Тетяна Василівна –

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8696-3286>

e-mail: kalyniuk@kpnu.edu.ua

БРАТИЦЯ Ганна Георгіївна –

кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри німецької мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2716-5561>

e-mail: bratytsya@kpnu.edu.ua

СИНТЕЗ МОВНИХ І ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У КОНТЕКСТІ ВИКОРИСТАННЯ CLIL-ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ця стаття досліджує ефективність використання методики *Content and Language Integrated Learning (CLIL)* для розвитку мовних та предметних компетентностей здобувачів освіти на уроках іноземної (німецької) мови. CLIL як підхід, що поєднує навчання мовних і предметних знань, все частіше застосовується у європейській освітній практиці для підвищення якості та ефективності вивчення іноземних мов. У дослідженні аналізуються теоретичні основи CLIL, його переваги та особливості застосування. CLIL-підхід ґрунтується на «моделі чотирьох «С» (професор Ду Коїл): content (зміст), communication (спілкування), cognition (пізнання) і culture (культура). Автор акцентує увагу на тому, що для успішного освоєння матеріалу в рамках предметно-мовного навчання необхідні соціальні, культурні, мовні і когнітивні процеси. Їх активне залучення у навчальній діяльності сприятиме результативності використання CLIL-технологій.

Автори статті розглядають різноманітні стратегії та прийоми, які можуть бути використані для імплементації CLIL в освітній процес. Зокрема, описано методики інтеграції CLIL у традиційні уроки, способи забезпечення балансу між мовним і предметним контентом, а також специфіку застосування різних видів діяльності для підтримки мотивації здобувачів освіти в умовах реформування освітньої практики. У статті також висвітлено переваги CLIL-технологій з точки зору розвитку когнітивних навичок здобувачів освіти, розширення кругозору та здатності до міждисциплінарного мислення, що робить навчання більш цілісним і змістовним. У дослідженні продемонстровано приклад уроку німецької мови у синтезі з біологією з використанням CLIL-технологій у контексті вивчення теми «*Gesund essen*».

Крім того, дослідження акцентує увагу на важливості належної підготовки викладачів до застосування методики CLIL, оскільки її ефективність значною мірою залежить від професійної компетентності педагогів, їхньої здатності адаптувати матеріали до мовного рівня здобувачів освіти, з урахуванням їх вікових особливостей, а також від вибору адекватних методів оцінювання. Результати цього дослідження можуть бути корисними для педагогів, які мають намір впроваджувати CLIL-технології у своїй педагогічній практиці, та для дослідників, що вивчають інноваційні методики у викладанні іноземних мов.

Ключові слова: CLIL, іноземна мова, навчання, синтез компетентностей, метод.

OSADCHUK Olha Petrivna –

teacher of the Department of German language
Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-6206-204X>
e-mail: osadchuk.olga@kpnu.edu.ua

KALYNIUK Tetiana Wasyliwna –

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of German language
Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8696-3286>
e-mail: kalyniuk@kpnu.edu.ua

BRATYTSYA Ganna Georgijivna –

Candidate of Philological Sciences, Department of German language
Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2716-5561>
e-mail: bratytsya@kpnu.edu.ua

SYNTHESIS OF LANGUAGE AND SUBJECT COMPETENCES OF STUDENTS IN CONTEXT OF USING CLIL DURING FOREIGN LANGUAGE LESSONS

This article investigates the effectiveness of using the *Content and Language Integrated Learning (CLIL)* methodology for the development of language and subject competences of students in foreign (German) language lessons. CLIL, as an approach that combines the teaching of language and subject knowledge, is increasingly used in European educational practice to improve the quality and effectiveness of foreign language learning. The study analyses the theoretical foundations of CLIL, its advantages and peculiarities of application. The CLIL approach is based on the 'four Cs model' (Professor Du Coyle): Content, Communication, Cognition and Culture. The author emphasises that social, cultural, linguistic and cognitive processes are necessary for the successful mastery of the material in the framework of subject and language teaching. Their active involvement in learning activities will contribute to the effectiveness of the use of CLIL technologies.

The authors of the article consider various strategies and techniques that can be used to implement CLIL in the educational process. In particular, methods of CLIL integration into traditional lessons, methods of ensuring a balance between language and subject content, as well as the specifics of using various types of activities to support motivation are described. The article also examines the benefits of CLIL in terms of developing cognitive skills, broadening one's horizons, and the ability to think interdisciplinary, which makes learning more holistic and meaningful.

In addition, the study emphasizes the importance of proper training of teachers for the use of CLIL methods, since its effectiveness largely depends on the professional competence of teachers, their ability to adapt materials to the level of students, as well as on the choice of adequate assessment methods. The results of this study can be useful for teachers who seek to implement CLIL in their pedagogical practice and for researchers studying innovative methods in teaching foreign languages.

Key words: CLIL, foreign language, teaching, synthesis of competencies, method.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Система освіти в Україні стоїть перед завданням підвищення ефективності планування і проведення уроків. Інновації в освітньому процесі мають великий потенціал для покращення знань здобувачів освіти, формування наскрізних компетентностей, а також підвищення мотивації. Сучасний вчитель має відповідальне завдання – зробити

навчання цікавим та ефективним. Для цього він повинен опанувати нові методики, серед яких – CLIL, які активно використовуються у світі та може стати ефективним інструментом для українських вчителів. Поєднання вивчення іноземної мови з іншими предметами за допомогою CLIL сприяє розвитку комунікативних навичок, підвищує

зацікавленість здобувачів освіти та робить навчання ефективним.

CLIL – предметно-мовне інтегроване навчання, за допомогою якого здобувачі освіти вивчають предмети іноземною мовою, одночасно вдосконалюючи іноземну комунікативну компетентність. Відповідно, мовні та предметні знання тісно пов'язані. Застосування методики CLIL в освітньому процесі дає можливість вчителям інтегрувати вивчення іноземної мови з іншим навчальним предметом [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зауважимо, що обговорення теми інноваційних технологій та їх застосування на уроках наразі є вельми важливим і актуальним, оскільки постійно з'являються нові методи навчання, які дозволяють вчителям ефективно організувати освітній процес. Серед українських науковців, які вивчали теоретичне підґрунтя CLIL-технології, варто назвати Бабіля А. М., Бадер С. О., Боднарчук Т. В., Бугайова М. В., Двойних Н. А., Кизименко О. М., Козловську С. А., Комар О. А., Кочергіна О. О., Кравченко С. М., Мізюк В. А., Могильну В. О., Шевченко М. В., Юшкіну О. М. та ін. Також слід згадати дослідників, які розглядали питання застосування технології CLIL у ЗЗСО: Вовченко О. М., Гончарова Г. С., Гора Т. В., Драган Л. Є., Кривочкіна В. А., Лубенська А. В., Пилипенко Т. С. та інші. Способи застосування стратегій методики CLIL у навчанні німецької мови вивчала Нагорна Н. В.

Метою статті є вивчення ефективності методики Content and Language Integrated Learning (CLIL) у розвитку як мовних, так і предметних навичок здобувачів освіти на уроках іноземної мови, зокрема німецької.

Виклад основного матеріалу дослідження. CLIL-технологія – це явище, що вже знайоме Європі, але останнім часом воно набуває все більшої популярності, особливо в Центральній і Західній частинах континенту. Ернст Ендт, консультант сектору «Мова та освітня політика» Гете-Інституту (Мюнхен, Німеччина), вважає, що ця популярність можна пояснити трьома ключовими аргументами:

1) емпірично-експериментальна методика навчання багатьох предметних дисциплін, особливо природничих, що має велике значення і для процесу вивчення іноземної мови;

2) вивчення іншої мови в автентичному контексті та з матеріалами, які можна застосувати безпосередньо;

3) можливість закріпити мовні навички на прикладі конкретних об'єктів та процесів [4, с. 117].

Означений урок ґрунтується на моделі, яку запропонував професор Ду Койл – «модель чотирьох «С»: content (зміст), communication (спілкування), cognition (пізнання) і culture (культура). Основний акцент цієї моделі – це те, що для успішного освоєння матеріалу в рамках предметно-мовного навчання необхідні соціальні, культурні, мовні і когнітивні процеси [1].

Для успішного впровадження CLIL-технологій необхідно передусім розвинути таку навичку у вчителів. Це є актуальною темою для численних

наукових досліджень, в контексті яких вчені І. Підласий та інші, займаються різними аспектами підготовки сучасних вчителів. Вони досліджують питання розвитку професіоналізму та майстерності педагогів, а також підвищення якості навчання. Ці аспекти також потребують уваги викладачів педагогічних дисциплін у закладах вищої освіти. Якість їхньої роботи буде визначати успіх впровадження інноваційних педагогічних технологій в НУШ [5].

Досягнення високої результативності використання технології полягає в організації сучасних форм взаємодії між вчителем та здобувачами освіти, при цьому використовуються новаторські методи навчання. Засвоюючи принцип «вчися вчитися», учні ефективно, незалежно та свідомо поліпшують свої знання з іноземної мови, при цьому самостійно керуючи процесом міжмовного спілкування, що є важливою складовою формування мовної компетентності. Метод CLIL сприяє глибшому розумінню наукових понять, оскільки здобувачам освіти легше засвоювати навчальний матеріал, враховуючи одночасне розуміння терміну та його співвіднесення з відповідним науковим поняттям. У процесі навчання за методикою CLIL відбувається взаємодія когнітивних процесів, які використовуються при вивченні іноземної мови та предметів немовного циклу. Ця взаємодія створює позитивний синергетичний ефект, що виявляється у розвитку розумових навичок здобувачів освіти і підвищенні їх мотивації до вивчення як іноземної мови, так і профільних предметів [2].

У сучасних умовах, коли іноземна мова є важливою складовою підготовки якісного та успішного випускника ЗЗСО, а використання CLIL-методики у старшій школі є виправданою, оскільки має такі переваги:

- покращення якості освіти: CLIL-методика сприяє підвищенню якості освіти, оскільки вона забезпечує більш ефективне засвоєння знань та формування навичок;

- підготовка до професійного життя: CLIL-методика допомагає здобувачам освіти розвинути необхідні іноземні комунікативні навички, щоб вони могли успішно реалізувати себе у майбутньому;

- розвиток особистості: CLIL-методика сприяє розвитку особистості, оскільки вона допомагає їм стати більш критично мислячими, творчими та толерантними.

Завдяки впровадженню методики CLIL відбувається розвиток лінгвістичних та комунікативних компетентностей з урахуванням сучасного формату, необхідного для успішного особистісного, загальнокультурного та професійного.

У цьому контексті пропонуємо розглянути план уроку, розроблений для 10 класу на тему «Gesund essen». На першому етапі доцільно використати метод «Klassenspaizergang», це дає можливість учням спілкуватися між собою німецькою мовою в реальних ситуаціях, взаємодіяти один з одним та описувати свої враження. Цей метод також допомагає учням відчувати себе зосередженими на вивченні мови, адже вони

застосовують її в реальному контексті. Крім того, «Klassenspaizergang» може сприяти розвитку навичок спірйняття мови та взаємодії в групі, що є важливими аспектами процесу CLIL-навчання.

Здобувачам освіти пропонується перелік питань як опору для ведення бесіди: Was schmeckt dir am besten? Was isst du in der Schule? Isst du gesund? Was isst du überhaupt nicht? Was ist gesunde Ernährung?

Наступний етап уроку передбачає ознайомлення з новою лексикою до теми уроку (Рис. 1). Для цього варто використати метод порівняння, який, на нашу думку, сприяє покращенню запам'ятовування нових слів. Десятикласники шукають відповідники харчової цінності продуктів, які були представлені німецькою та українською мовами. У такий спосіб вони вивчають нові слова у контексті реальних ситуацій – ознайомлення із харчовою цінністю продукту. Вони порівнюють і обговорюють в парах різницю харчової цінності та властивостей продуктів, використовуючи обидві мови – українську і німецьку.

Wortschatz zum Thema:

Deutsch: das Kohlenhydrat, das Eiweiß, das Fett, der Nährwert, der Nährstoff, die Nahrung, die Energie, das Vitamin, die Stärke, die Zelle
Українська: вуглеводи, білки, жири, енергетична цінність, харчова цінність, харчовий продукт, енергія, вітамін, склад, клітина

Рис. 1. Лексика до теми уроку. Джерело: розроблено авторами

Використання методу порівняння дозволить створити прямий зв'язок між новою лексикою та реальними предметами, що сприяє кращому розумінню та запам'ятовуванню матеріалу.

Наступний крок – ознайомлення з пірамідою здорового харчування, яку готує вчитель біології. Після пояснення матеріалу вчителем біології, здобувачі освіти розподіляються на групи щоб заповнити таблицю (Рис. 2) з інформацією про харчову цінність окремих продуктів, яка зазначена в Інтернеті.

Lebensmittel	Kohlenhydrate	Fette	Eiweiße
100 g Schokolade			
100 g Chips			
100 g Joghurt			
100 g Ketchup			

Рис. 2 Таблиця харчової цінності. Джерело: розроблено авторами.

Для закріплення нової лексики, розроблено вправу – «Lückentext», де учні заповнюють пропуски, використовуючи вивчену лексику (Рис. 3).

У підсумку уроку можна запропонувати завдання дослідницького типу – «Мій щоденник харчових елементів», де учні заповнюють таблицю, зазначаючи дані щодо вживання ними упродовж тижня визначених харчових елементів, а згодом презентують результати у формі проєкту.

Das sind Nährstoffe

Kohlenhydrate versorgen mit Energie. In Süßigkeiten ist ein Überschuss an enthalten. liefern dem Körper Energie und Wärme, und sie sind in der präsent. spielen eine wichtige Rolle für die im Körper, die für das Wachstum verantwortlich sind, insbesondere bei Kindern und Jugendlichen. Eiweiße finden sich in Milchprodukten, Fisch und Fleisch, aber auch in Gemüsesorten wie Bohnen und Erbsen.

Zellen, Zucker, Körper, Haut, Fette, Eiweiße

Рис. 3. Вправа для закріплення лексики до теми. Джерело: розроблено авторами

Wochentag	Kohlenhydrate	Fett	Eiweiß	Vitamine
Montag				
Dienstag				
Mittwoch				
Donnerstag				
Freitag				
Samstag				
Sonntag				

Рис. 4. Завдання для проєкту «Мій щоденник харчових елементів». Джерело: розроблено авторами.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. CLIL – це інноваційний підхід, який виходить за рамки традиційного навчання іноземної мови. Він спрямований на комплексний розвиток особистості здобувача освіти, включаючи мовні, пізнавальні та соціальні навички. Аналізуючи сучасні дослідження, можна стверджувати, що методика CLIL демонструє високу ефективність у розвитку як мовних, так і предметних компетентностей. Інтегруючи вивчення іноземної мови з різними предметними галузями, CLIL сприяє глибшому розумінню предметного матеріалу, розвитку комунікативних навичок, підвищенню мотивації та формуванню ключових компетентностей XXI століття. Однак, для успішного впровадження CLIL необхідні кваліфіковані вчителі, наявність відповідних навчальних матеріалів та підтримка адміністрації школи. Незважаючи на значну кількість досліджень, присвячених предметно-мовному інтегрованому навчанню, залишається ще багато невіршених питань. Перспективними напрямками подальших досліджень можуть бути порівняльний аналіз різних моделей CLIL, роль технологій, підготовка вчителів для роботи в рамках означеного методу, а також CLIL в контексті інклюзивної освіти та міжкультурної комунікація. Розширення мережі досліджень, співпраця науковців, поширення інформації про CLIL та розробка національних стандартів є важливими кроками для подальшого розвитку цієї методики в Україні.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Coyle D., Hood Ph., Marsh D. CLIL: Content and Language Integrated Learning. Cambridge University Press, 2010.
URL: https://assets.cambridge.org/97805211/30219/excerpt/9780521130219_excerpt.pdf (дата звернення: 21.01.2023).
2. Кривочкіна В. А., Лубенська А. В. Використання технології CLIL у формуванні англомовної мовної компетентності в учнів профільної школи: матеріали III

Vseukrainskoi stud. nauk.-prakt. konf. «Mova, osvita, nauka v konteksti mizhkulturnoi komunikatsii», 2022. S. 73-74.

3. Предметно-мовне інтегроване навчання німецькою мовою URL: <https://www.goethe.de/ins/ua/uk/spr/unt/kum/ciu.html>

4. Солощенко В. Особливості реалізації предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL) як провідної методики навчання іноземних мов у Європі. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*, №177 (21). 2023. С. 116-120.

5. Яременко-Гасюк О. О. Технології проблемного навчання на уроках іноземної мови для студентів педагогічних вузів : *Оновлення змісту, форм та методів навчання та виховання в закладах освіти*. 2006. №35. С. 92.

REFERENCES

1. Coyle, D., Hood Ph., Marsh, D. CLIL: Content and Language Integrated Learning. Cambridge University Press, 2010. URL: https://assets.cambridge.org/97805211/30219/excerpt/9780521130219_excerpt.pdf (дата звернення: 21.01.2023). [in English]

2. Kryvochkina, V. A., Lubenska, A. V. (2022). Vykorystannia tekhnolohii CLIL u formuvanni anhlovnoi movnoi kompetentnosti v uchniv profilnoi shkoly [The use of CLIL technology in the formation of English language competence in students of a specialized school] : materialy III Vseukrainskoi stud. nauk.-prakt. konf. «Mova, osvita, nauka v konteksti mizhkulturnoi komunikatsii», S. 73-74. [in Ukrainian]

3. Predmetno-movne intehrovane navchannia nimetskoiu movoiu [Subject-language integrated education in German] URL: <https://www.goethe.de/ins/ua/uk/spr/unt/kum/ciu.html> [in Ukrainian]

4. Soloshchenko, V. (2023). Osoblyvosti realizatsii predmetno-movnoho intehrovanoho navchannia (CLIL) yak providnoi metodyky navchannia inozemnykh mov u Yevropi. [Features of the implementation of subject-language integrated learning (CLIL) as a leading method of teaching foreign languages in Europe.] *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Chernihivskiy kolehium» imeni TH Shevchenka*, №177 (21). S. 116-120 [in Ukrainian]

5. Iaremenko-Hasiuk, O.O. (2006). Tekhnolohii problemnoho navchannia na urokakh inozemnoi movy dlia studentiv pedahohichnykh vuziv : *Onovlennia zmistu, form ta*

metodiv navchannia ta vykhovannia v zakladakh osvity. [Technologies of problem-based learning in foreign language classes for students of pedagogical universities: Updating the content, forms and methods of learning and education in educational institutions.] №35. S. 92. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ОСАДЧУК Ольга Петрівна – викладач кафедри німецької мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Наукові інтереси: новітні підходи у викладанні іноземної мови (німецької).

КАЛИНЮК Тетяна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Наукові інтереси: парадигматичні та синтагматичні зміни у мовній системі, фразеологія німецької мови, фразеодидактика.

БРАТИЦЯ Ганна Георгіївна – кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри німецької мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Наукові інтереси: функціональна граматики німецької мови, стилістика, методика навчання німецької мови.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

OSADCHUK Olha Petrivna – teacher of the Department of German language Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University.

Scientific interests: new approaches to teaching a foreign language (German).

KALYNIUK Tetiana Wasyliwna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department of German language Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University.

Scientific interests: paradigmatic and syntagmatic changes in the language system, German phraseology, phraseology didactics.

BRATYTSYA Ganna Georgijivna – Cadidate of Philological Sciences, Department of German language Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University.

Scientific interests: interests: functional grammar of German, stylistics, methods of teaching German.

Стаття надійшла до редакції 28.09.2024 р.

УДК 376: 159.922.7

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-216-246-251

ПРОВАЛЬНА Неоніла Олегівна –

методист ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти, старший викладач кафедри педагогіки та психології Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0983-3415>
e-mail: n.voitovych@vippp.org.ua

ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: СТРУКТУРНО-КОМПОНЕНТНА ХАРАКТЕРИСТИКА

У статті обґрунтовано актуальність проблеми розвитку інклюзивної компетентності педагогічного працівника початкової школи (вчителя та асистента вчителя) як інтегративної особистісно-професійної характеристики, що забезпечує якісний освітній процес для всіх учнів в умовах інклюзивного навчання, як єдність психологічної, теоретичної та практичної готовності до здійснення інклюзивного навчання.

Проаналізовано структурно-компонентну характеристику інклюзивної компетентності педагогічного працівника початкової школи (вчителя та асистента вчителя) як складного та динамічного конструкту, що включає в себе взаємокорелюючі компоненти: мотиваційний, когнітивний, емоційно-вольовий, діяльнісний та рефлексивний компоненти в дискурсі деталізації їх критеріїв та операційних показників (індикаторів). Мотиваційний компонент інклюзивної компетентності віддзеркалює наявність мотивів та настанов, атиподів, які спонукають, спрямовують, надають особистісного сенсу й значущості, регулюють позитивне ставлення